

pretraživanje teksta

Knuth-Morris-Pratt algoritam

Jelena Držaić

Oblikovanje i analiza algoritama
Mentor: Prof.dr.sc Saša Singer

18. siječnja 2016.

- 1 Uvod
- 2 Pretraživanje
- 3 Pretprocesiranje
- 4 Testiranje
- 5 Literatura

Primjena problema

- pretraživanje "ključnih" dijelova u tekstovima, na web-stranicama.
- prepoznavanje obrazaca kod detekcije mrežnih napada.
- u bioinformatičari - korisnije približno pretraživanje teksta (" approximate pattern matching").

Chrome File Edit View History Bookmarks People Window Help

Saša Singer: Oblikovanje i analiza algoritama

gdjorgj.math.hr/osa/

Saša Singer: Oblikovanje i analiza algoritama

Zadnja promjena: 20. prosinca 2015.

- [Seminarske teme](#)
- [Domaće zadatke](#)
- [Rezultati 1. kolokvija](#) iz Oblikovanja i analize algoritama (ekad. god. 2015/16). Ispričavam se za kašnjenje. Uvidi: petak, 4.12. u 12:20 sati u (100), ponedjeljak, 7.12., u pauzi i iza nastave, petak, 11.12., u 12:15 (konzultacije). (Diskusija rješenja na nastavi 7.12.)
- Nastava: [ponedjeljak, 11--14 sati u \(A101\)](#).
- Konzultacije: [samo za OAA -- ponedjeljak, 14 sati](#) (iza predavanja), [petak, 12--14 sati](#), ili po dogovoru.
- Temini kolokvija (razred B1):
  - Prvi kolokvij: srijeda, 18. studenog 2015., u 9 sati
  - Drugi kolokvij: srijeda, 27. siječnja 2016., u 9 sati
  - Popravni kolokvij: srijeda, 10. veljače 2016., u 9 sati
- [Forum za kolege](#).

- [Zametak buduće skripte](#) (nova literatura) (pdf, 426 kB, 13.09.2011. u 10:59)
Trenutno: [Prosječna složenost quicksort algoritma](#), [Brza Fourierova transformacija \(FFT\)](#).
- Osnovni dio predavanja (scan papira za predavanje):
  - [Uvod u složenost](#) (pdf, 4632 kB, 26.02.2005. u 17:28)
  - [Brza sumacija alternirajućih redova](#) (slanac, dočetak uz 3. predavanje) (pdf, 96 kB, 10.04.2007. u 13:13)
  - [Osnovna suma integralom](#) (pdf, 164 kB, 18.10.2011. u 23:21)
  - [Dokazi nekih tvrdnji iz Prop. 4 u 1. poglavlju \(str. 61--62\)](#) (pdf, 106 kB, 04.11.2014. u 10:21)
  - [Rekurzivni algoritmi](#) (pdf, 720 kB, 26.02.2005. u 18:51)
  - [Sortiranje](#) (pdf, 617 kB, 09.05.2005. u 01:18)
  - [Quicksort, jednaka vjerojatnost permutacija nakon particije](#) (pdf, 92 kB, 30.05.2008. u 12:37)
  - [Metode za oblikovanje algoritama](#) (pdf, 1512 kB, 26.02.2005. u 18:27)
  - [Dinamičko programiranje](#) (pdf, 354 kB, 26.02.2005. u 18:42)

Definicija problema

Definicija

*Neka je $T := T[0..n - 1]$ string duljine n (tekst koji pretražujemo),
 $P := P[0..m - 1]$ (uzorak kojeg tražimo u tekstu).*

*Problem pretraživanja teksta definiramo kao problem određivanja indeksa $s \in \mathbb{N}$, $0 \leq s < n - m$ takvog da vrijedi $T[s..s + m - 1] = P[0..m - 1]$.
Elementi stringova P i T su znakovi nekog konačnog alfabeta.*

Napomena

Sa $S[i..j]$ označavamo podstring stringa S , s početnim indeksom i te završnim indeksom j , gdje su elementi na oba indeksa uključeni.

- Algoritam su konstruirali Donald Knuth i Vaughan Pratt 1974.godine, te James H. Morris nezavisno od njih.
- Zajedno su izdali rad pod nazivom „**Fast Pattern Matching in Strings**“ u kojem prezentiraju Knuth-Morris-Pratt (KMP) algoritam.
- Prvi algoritam pretraživanja teksta čija je složenost u najgorem slučaju **linearna**.

Dvije komponente algoritma:

- pretprocesiranje - konstrukcija tablice pomaka ("shift table").
  - ▶ vremenska složenost $\mathcal{O}(m)$
  - ▶ prostorna složenost $\mathcal{O}(m)$
- pretraživanje
  - ▶ vremenska složenost $\mathcal{O}(n + m)$
Najviše $2n - 1$ operacija uspoređivanja.
  - ▶ prostorna složenost $\mathcal{O}(1)$

Definicija

Neka je $M := M[0..k - 1]$ string duljine k .

- Prefiks stringa M je string $T[0..l]$, gdje je $0 \leq l < k$.
- Sufiks stringa M je string $P[k - l - 1..k - 1]$, gdje je $0 \leq l < k$.

Definicija

Definiramo rub stringa M kao podstring S koji je ujedno **prefiks** i **sufiks** od M , te vrijedi $S \neq M$.

- Neka je M početni komad uzorka, duljine $k+1$, tj. $k \in \{0, \dots, m-1\}$ i $M = P[0\dots k]$.
- Definiramo elemente polja π ;
 $\pi[k] = \min\{s > 0 \mid M[0\dots k-s] \text{ rub od } M\}$, tj. vrijedi da s takav da $M[0\dots k-s]$ najširi rub od M . Dodatno, definiramo $\pi[-1] = 1$
- Predprocesiranje se sastoji od popunjavanja vrijednosti polja π , tj. vrijednosti pripadajućih pomaka koje ćemo onda koristiti u fazi pretraživanja.

Pretraživanje (1)

Općenito, ideja KMP algoritma je izbjeći nepotrebne usporedbe korištenjem tablice pomaka.

Pretpostavimo da smo izračunali tablicu pomaka π , pa možemo prijeći na fazu pretraživanja.

U nastavku je teorem koji služi kao podloga za algoritam pretraživanja.

Teorem

Neka $P[0\dots j-1] = T[i\dots i+j-1]$ te $P[j] \neq T[i+j]$. Definiramo
 $i' = i + \pi[j-1]$,
 $j' = \max\{j - \pi[j-1], 0\}$.

Tada vrijedi:

- a) $P[0\dots j'-1] = T[i'\dots i'+j'-1]$
- b) $P \neq T[k\dots k+m-1]$, $i \leq k < i'$,

tj. nova početna pozicija je pozicija potencijalnog podudaranja i najmanja takva, veća od i .

Pretraživanje(3)

U nastavku je dana ideja dokaza;

Dokaz

Vrijedi sljedeći niz identiteta:

$$\begin{aligned}P[0 \dots j' - 1] &= P[0 \dots j - 1 - \pi[j - 1]] \\ &= P[\pi[j - 1] \dots j - 1] \\ &= T[i + \pi[j - 1] \dots i + j - 1] \\ &= T[i' \dots i' + j' - 1]\end{aligned}$$

$\Rightarrow$ a)

Na sličan način, svodenjem na kontradikciju dobivamo i tvrdnju b).

Pretraživanje - primjer

Prikažimo ideju algoritma na primjeru.

T="pappapparrassanuaragh",

P="pappar"

Tablica π za P izgleda ovako:

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	2	3	3	6

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$i \leftarrow 0$

$j \leftarrow j + 1 = 1$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$$i \leftarrow 0$$

$$j \leftarrow j + 1 = 1$$

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$$i \leftarrow 0$$

$$j \leftarrow j + 1 = 2$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$i \leftarrow 0$

$j \leftarrow j + 1 = 3$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$$i \leftarrow 0$$

$$j \leftarrow j + 1 = 3$$

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$$i \leftarrow 0$$

$$j \leftarrow j + 1 = 4$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$i \leftarrow 0$

$j \leftarrow j + 1 = 5$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$$i \leftarrow 0$$

$$j \leftarrow j + 1 = 5$$

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>	p	a	p	p	a	r													

$$i \leftarrow i + \pi[j - 1] = i + \pi[4] = 3$$

$$j \leftarrow \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(5 - \pi[4], 0) = 2$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>				p	a	p	p	a	r										

$i \leftarrow 3$

$j \leftarrow j + 1 = 3$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>				p	a	p	p	a	r										

$$i \leftarrow 3$$

$$j \leftarrow j + 1 = 3$$

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>				p	a	p	p	a	r										

$$i \leftarrow 3$$

$$j \leftarrow j + 1 = 4$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>				p	a	p	p	a	r										

$i \leftarrow 3$

$j \leftarrow j + 1 = 5$

Pretraživanje - primjer

T	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
P				p	a	p	p	a	r										

$$i \leftarrow 3$$

$$j \leftarrow j + 1 = 5$$

T	p	a	p	p	a	p	p	a	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u	
P				p	a	p	p	a	r										

$$i \leftarrow i + \pi[j - 1] = 3 + \pi[4] = 6$$

$$j \leftarrow \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(5 - \pi[4], 0) = 2$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>							p	a	p	p	a	r							

$i \leftarrow 6$

$j \leftarrow j + 1 = 3$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>							p	a	p	p	a	r							

$$i \leftarrow 6$$

$$j \leftarrow j + 1 = 3$$

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>							p	a	p	p	a	r							

$$i \leftarrow 6$$

$$j \leftarrow j + 1 = 4$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>							p	a	p	p	a	r							

$i \leftarrow 6$

$j \leftarrow j + 1 = 5$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>							p	a	p	p	a	r							

$i \leftarrow 6$

$j \leftarrow j + 1 = 5$

<i>T</i>	p	a	p	p	a	p	p	a	p	p	a	r	r	a	s	s	a	n	u
<i>P</i>							p	a	p	p	a	r							

$i \leftarrow 6$

$j \leftarrow j + 1 = 6$

Slijedi da je indeks prvog pojavljivanja riječi **pappar** u **pappapparrassanuaragh** jednak 6.

Također, vidimo da je za dobro ponašanje KMP algoritma potrebno da riječi imaju specifičnu strukturu, tj. algoritam nije efikasan za općenite tekstove i uzorke koje tražimo.

Pseudokod

Ulaz: pattern P , tekst T

Izlaz: indeks početka prvog pojavljivanja od P u T

function KMPSEARCH(P , T)

$m \leftarrow P.length$

$n \leftarrow T.length$

$\pi \leftarrow calcSHIFTS(P)$

▷ izračunaj tablicu pomaka

$i \leftarrow 0$

$j \leftarrow 0$

dok $i + m \leq n$ **čini**

▷ sve dok imamo korektan početak

dok $T[i + j] = P[j]$ **čini**

$++j$

ako $j = m$ **tada**

vрати i

kraj

kraj

$$i = i + \pi[j - 1]$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0)$$

kraj

vрати -1

kraj function

Potrebno je još pokazati da je složenost KMP algoritma u najgorem slučaju iz $\mathcal{O}(n + m)$.

Pretraživanje - analiza složenosti (1)

Teorem

Vremenska složenost KMP algoritma (funkcije `KMPSearch`) je iz $\mathcal{O}(n + m)$.

Dokaz

Pratimo vrijednost izraza $2i + j$.

- a) ako je uvjet unutarnje petlje zadovoljen, povećavamo j za 1, a time i $2i + j$ za 1.
- b) uvjet unutarnje petlje nije zadovoljen, j je umanjen za $\leq \pi[j - 1]$, i je uvećan za $\pi[j - 1]$. Vidimo da je $2i + j$ uvećan za $\geq \pi[j - 1]$.

$\Rightarrow$ svaki puta kad se vratimo na uvjet unutarnje petlje, povećamo vrijednost $2i + 1$ za ≥ 1 , a budući da imamo $\leq 2n + m$ provjera uvjeta unutarnje petlje, slijedi tvrdnja.

Napomena

Primjetimo da iz pseudokoda algoritma slijedi i činjenica da je vremenska složenost modifikacije algoritma u kojoj tražimo sva podudaranja danog patterna u tekstu jednaka složenosti osnovne verzije.

Prikažimo na primjeru riječi hrvatskog jezika ponašanje KMP algoritma.

T="analiza algoritama",

P="algoritam"

π izgleda ovako:

i	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8
$\pi[i]$	1	1	2	3	4	5	6	7	7	8

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>	a	l	g	o	r	i	t	a	m	a								

$$i = 0$$

$$j = j + 1 = 1$$

Pretraživanje - primjer

T	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
P	a	l	g	o	r	i	t	a	m	a								

$$i = 0$$

$$j = j + 1 = 1$$

T	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
P	a	l	g	o	r	i	t	a	m	a								

$$i = i + \pi[j - 1] = 0 + \pi[0] = 1$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(1 - \pi[0], 0) = \max(0, 0) = 0$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a							

$$i = i + \pi[j - 1] = 1 + \pi[-1] = 2$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(1 - \pi[0], 0) = \max(0, 0) = 0$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a							

$$i = i + \pi[j - 1] = 1 + \pi[-1] = 2$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(1 - \pi[0], 0) = \max(0, 0) = 0$$

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>			a	l	g	o	r	i	t	a	m	a						

$$i = 2$$

$$j = j + 1 = 1$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>			a	l	g	o	r	i	t	a	m	a						

$$i = 2$$

$$j = j + 1 = 2$$

Pretraživanje - primjer

T	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
P			a	l	g	o	r	i	t	a	m	a						

$$i = 2$$

$$j = j + 1 = 2$$

T	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
P			a	l	g	o	r	i	t	a	m	a						

$$i = i + \pi[j - 1] = 2 + \pi[1] = 2 + 2 = 4$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(2 - 2, 0) = 0$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>					a	l	g	o	r	i	t	a	m	a				

$$i = i + \pi[j - 1] = 4 + \pi[-1] = 4 + 1 = 5$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(0 - 1, 0) = 0$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>					a	l	g	o	r	i	t	a	m	a				

$$i = i + \pi[j - 1] = 4 + \pi[-1] = 4 + 1 = 5$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(0 - 1, 0) = 0$$

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>						a	l	g	o	r	i	t	a	m	a			

$$i = i + \pi[j - 1] = 5 + \pi[-1] = 5 + 1 = 6$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(0 - 1, 0) = 0$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>							a	l	g	o	r	i	t	a	m	a		

$$i = i + \pi[j - 1] = 6 + \pi[-1] = 7$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(-1, 0) = 0$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>							a	l	g	o	r	i	t	a	m	a		

$$i = i + \pi[j - 1] = 6 + \pi[-1] = 7$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(-1, 0) = 0$$

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a	-	a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>								a	l	g	o	r	i	t	a	m	a	

$$i = i + \pi[j - 1] = 7 + \pi[-1] = 8$$

$$j = \max(j - \pi[j - 1], 0) = \max(-1, 0) = 0$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 1$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 1$$

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 2$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 3$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 3$$

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 4$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 5$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 5$$

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 6$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 7$$

Pretraživanje - primjer

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 7$$

<i>T</i>	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
<i>P</i>									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 8$$

Pretraživanje - primjer

T	a	n	a	l	i	z	a		a	l	g	o	r	i	t	a	m	a
P									a	l	g	o	r	i	t	a	m	a

$$i = 8$$

$$j = 9$$

Napomena

Vidimo da je traženi indeks prvog pojavljivanja od P u T jednak 8.

Pretprocesiranje - objašnjenje (1)

Ideja:

Pretpostavimo $P[0...k] = T[i...i + k]$.

P					0	1	2 ...	s	s + 1 ...	k ...
T	0	1	2	...	i	i + 1	i + 2 ...	i + s	i + s + 1 ...	i + k ...
P								0	1 ...	k - s

Vidimo da nužno mora vrijediti $P[0...k - s] = P[s...k]$ kako bi pomak bio korektan.

Napomena

Uzimamo minimalnu vrijednost za pomak s kako ne bi došlo do preskakanja korektnog pomaka.

U nastavku je dan pseudokod jedne od mogućih implementacija funkcije za pretprocesiranje.

Ulaz: pattern P

Izlaz: tablica pomaka π

function CALCSHIFTS(P)

$m \leftarrow P.length$

$\pi[-1] \leftarrow 1$

$\pi[0] \leftarrow 1$

$i \leftarrow 1$

$j \leftarrow 0$

dok $i + j < m$ **čini**

ako $P[i + j] == P[j]$ **tada**

$\pi[i + j] \leftarrow i$

$++j$

inače

ako $j == 0$ tada

$\pi[i] \leftarrow i + 1$

kraj

$i = i + \pi[j - 1]$

$j = \max(j - \pi[j - 1], 0)$

kraj

kraj

vрати π

kraj function

Objasnimo najprije crveno označene dijelove funkcije.

Pretprocesiranje - objašnjenje (2)

- $\pi[i + j] \leftarrow i$ slijedi direktno iz činjenice da vrijedi $P[0\dots j] = P[i\dots i + j]$ i $\pi[i + j] = \min\{s > 0 \mid M[0\dots i + j - s] \text{ rub od } M\}$
- korektnost identiteta $i = i + \pi[j - 1]$, $j = \max(j - \pi[j - 1], 0)$ slijede iz sljedećeg teorema:

Teorem

Pretpostavimo $P[0\dots j - 1] = P[i\dots i + j - 1]$ te $P[j] \neq P[i + j]$. Neka $i' = i + \pi[j - 1]$, $j' = \max\{j - \pi[j - 1], 0\}$. Tada vrijedi:

- $P[0\dots j' - 1] = P[i'\dots i' + j' - 1]$
- $P[0\dots i' + j' - 1 - s] \neq [s\dots i' + j' - 1]$, $i \leq s < i'$

tj. gore definiran pomak je korektan i najmanji takav.

Pretprocesiranje - primjer

Primjer izračunavanja tablice za $P = "abcabd"$

①

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1					

— $> i = 1, j = 0$

Pretprocesiranje - primjer

Primjer izračunavanja tablice za $P = "abcabd"$

①

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1					

— $> i = 1, j = 0$

②

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2				

— $> i = 2, j = 0$

Pretprocesiranje - primjer

Primjer izračunavanja tablice za $P = "abcabd"$

1

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1					

— $> i = 1, j = 0$

2

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2				

— $> i = 2, j = 0$

3

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3			

— $> i = 3, j = 0$

Pretprocesiranje - primjer

Primjer izračunavanja tablice za $P = "abcabd"$

①

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1					

→ $i = 1, j = 0$

②

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2				

→ $i = 2, j = 0$

③

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3			

→ $i = 3, j = 0$

④

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3	3		

→ $i = 3, j = 1$

Pretprocesiranje - primjer

1

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3	3	3	

— $> i = 3, j = 2$

Pretprocesiranje - primjer

1

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3	3	3	

— $> i = 3, j = 2$

2

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3	3	3	

— $> i = 5, j = 0$

Pretprocesiranje - primjer

1

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3	3	3	

— $> i = 3, j = 2$

2

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3	3	3	

— $> i = 5, j = 0$

3

i	-1	0	1	2	3	4	5
$\pi[i]$	1	1	2	3	3	3	6

— $> i = 6, j = 0$

Pretprocesiranje - analiza složenosti

Može se pokazati da je složenost pretprocesiranja $\mathcal{O}(m)$.

Ideja dokaza:

Promatramo vrijednost izraza $2i + j$. U svakom koraku petlje vrijednost tog izraza poveća se barem za jedan.

- a) ako $P[i] = P[i + j]$, povećavamo j , a time i $2i + j$.
- b) inače, ako $j \neq 0$, $2i + j$ povećavamo za $\pi[j - 1] \geq 1$.
- c) ako $j = 0$, i povećavamo za jedan, tj. vrijednost $2i + 1$ za dva.

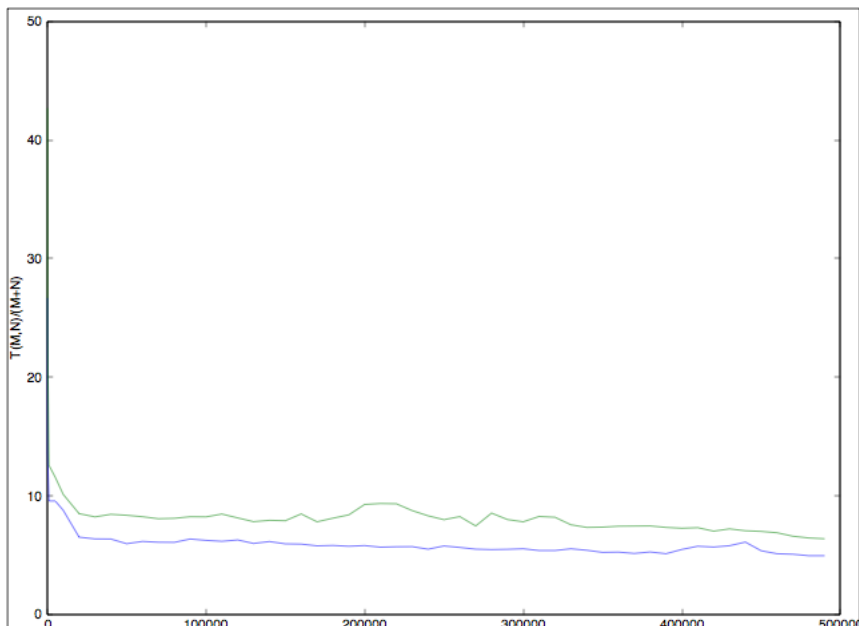
Budući $2i + j \leq 3m$, vrijedi da je složenost pretprocesiranja $\in \mathcal{O}(m)$.

Testiranje je provedeno za alfabet:

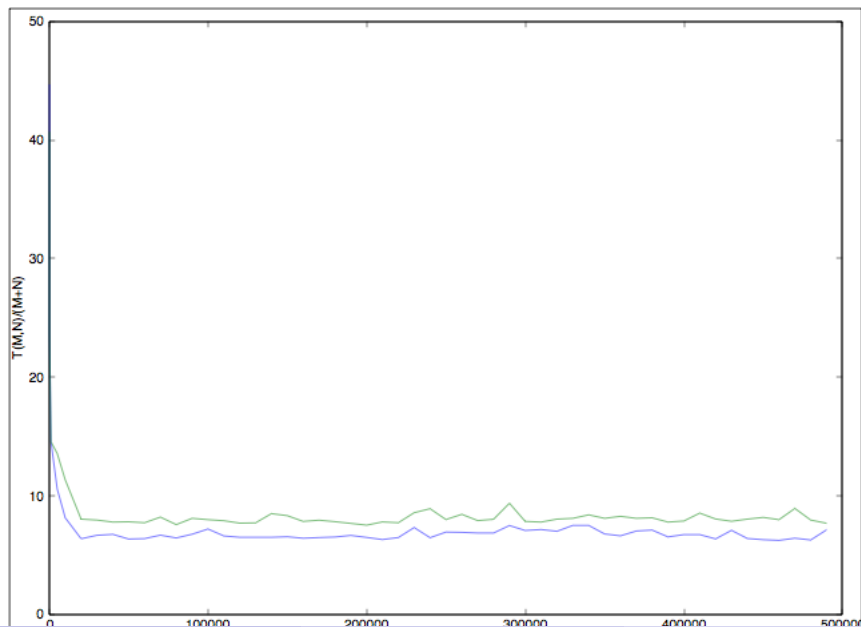
- $A = \{'a', 'b'\}$
- $A = \{'a', 'b', 'c'\}$
- $A = \{'a', \dots, 'z'\}$

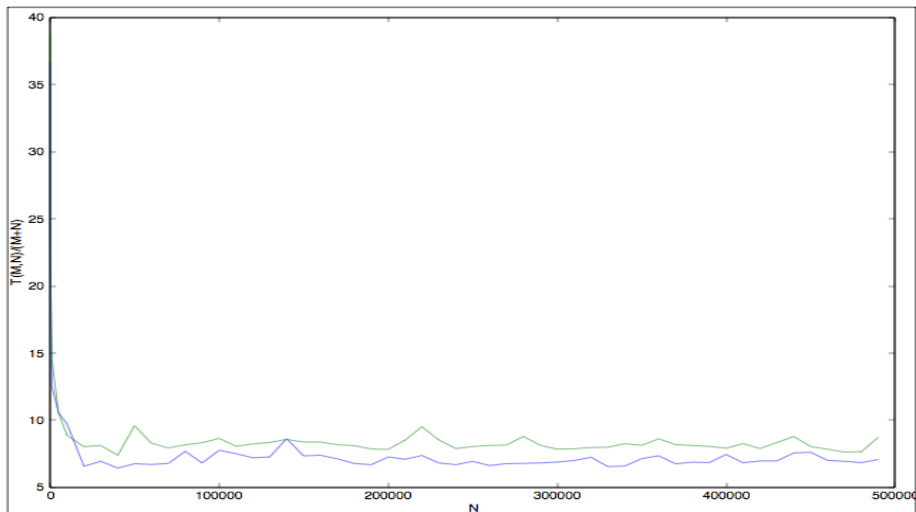
Testiranje - $M = 20$, $A = \{a, b\}$

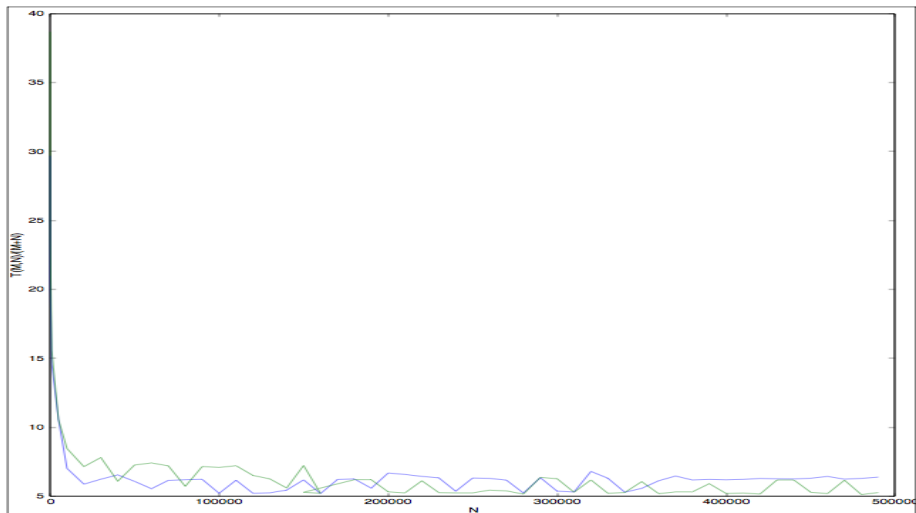
Testiranje - $M = 50$, $A = \{a, b\}$

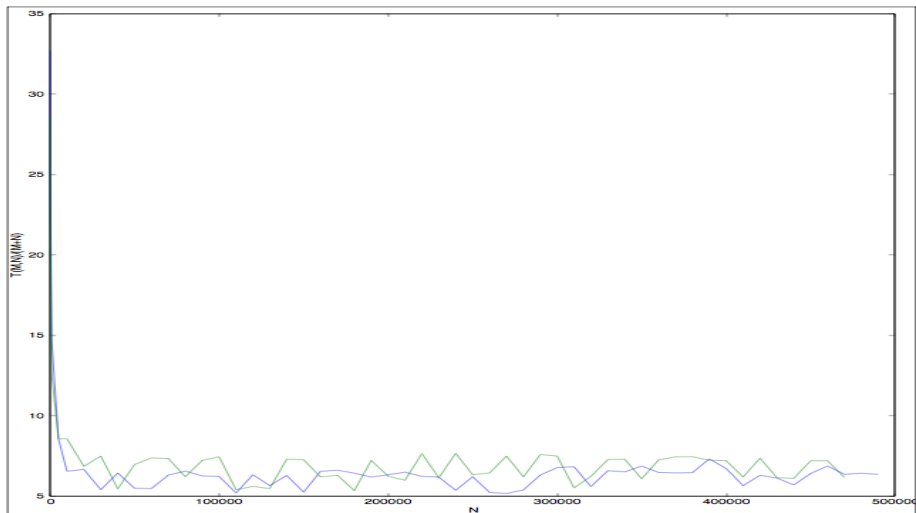
Testiranje - $M = 100$, $A = \{a, b\}$

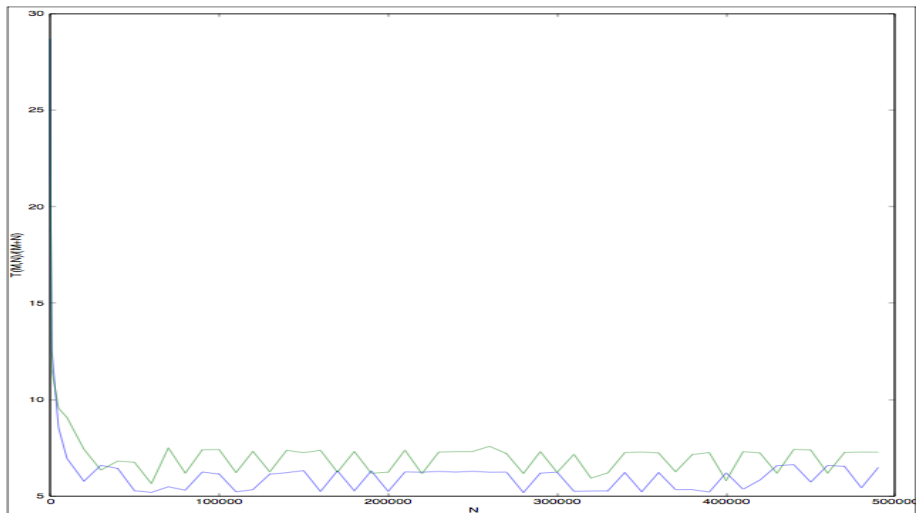
Testiranje - $M = 20$, $A = \{a, b, c\}$

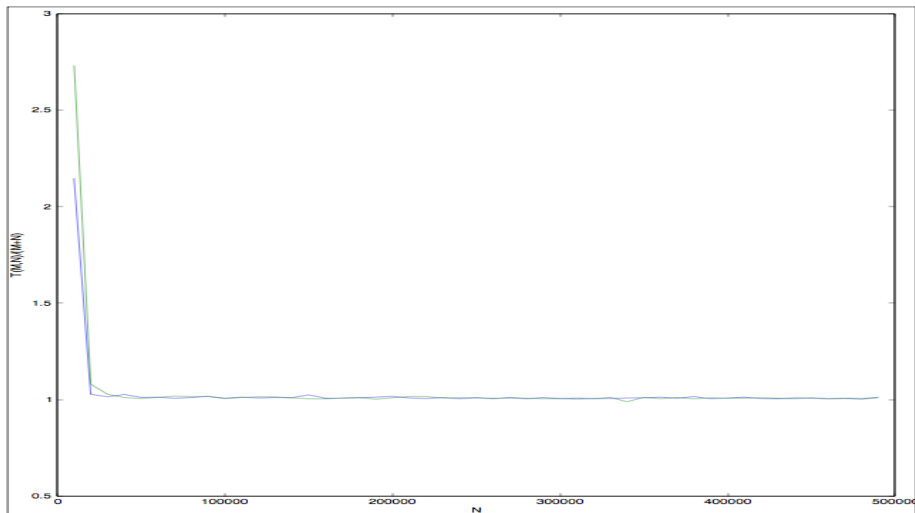
Testiranje - $M = 50$, $A = \{a, b, c\}$

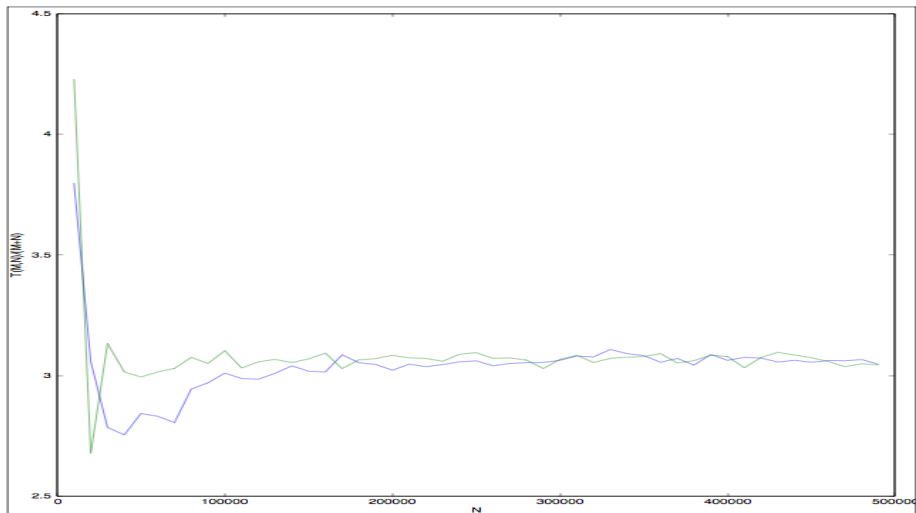
Testiranje - $M = 100$, $A = \{a, b, c\}$

Testiranje - $M = 50$, $A = \{a, b, \dots, z\}$

Testiranje - $M = 100$, $A = \{a, b, \dots, z\}$

https:

[//en.wikipedia.org/wiki/Knuth-Morris-Pratt_algorithm](https://en.wikipedia.org/wiki/Knuth-Morris-Pratt_algorithm)
(pristupano 5.1.2016.)

Thomas H. Cormen, Charles E. Leiserson, Ronald L. Rivest, Clifford Stein

Introduction to Algorithms, Second Edition,
The MIT Press, Cambridge, Massachusetts London, England, 2001.

R. Sedgewick, K. Wayne
Algorithms, Fourth Edition,
Princeton, 2015.